

Zgodnie z art. 164 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. - podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina.

Definicję gminy zawiera ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która w art. 1 stanowi, że pod pojęciem gminy należy rozumieć wspólnotę samorządową (mieszkańców gminy) wraz z odpowiednim terytorium. Gmina jest jednostką samodzielną, która wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Gmina posiada osobowość prawną, może być uczestnikiem obrotu gospodarczego, nabywać prawa i zaciągać zobowiązania. Samodzielność gminy podlega ochronie sądowej, może ona być powodem i pozwany, a także pełnoprawnym uczestnikiem postępowań sądowych.

Gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego nie zastrzeżone dla innych jednostek samorządu terytorialnego, czyli ma właściwość we wszystkich sprawach publicznych o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Konstytucja i ustawa o samorządzie gminnym rozróżniają dwa rodzaje zadań wykonywanych przez gminę:

- ✓ własne – służące zaspakajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej,
- ✓ zlecone – wynikające z uzasadnionych potrzeb państwa.

Zadania zlecone mogą być nakładane na gminę w drodze ustaw i w drodze porozumień.

Tutejsza gmina realizuje tylko zadania zlecone ustawami, które mają charakter powszechny i przymusowy, tzn. że są nakładane w drodze ustawy na wszystkie gminy i nie ma możliwości uchylania się od ich realizacji.

Organami gminy są: Rada Gminy i Wójt

Rada jest organem stanowiącym i kontrolnym w gminie. Może ona stanowić we wszystkich sprawach, które pozostają w zakresie jej działania i nie są zastrzeżone przez ustawy na rzecz innych organów. Na czele Rady stoi przewodniczący rady, który nie jest organem gminy, a pełni tylko funkcję organizacyjną organu kolejalnego, jakim jest Rada.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, wybierany przez wszystkich mieszkańców gminy posiadających czynne prawo wyborcze w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym. Wójt, jako jednoosobowy organ wykonawczy gminy przejął wcześniejsze kompetencje zarządu gminy. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i jej zadania określone przepisami prawa. Wójt jest jedynym podmiotem upoważnionym ustawowo do reprezentowania gminy na zewnątrz, zarówno w stosunkach publicznoprawnych, jak i w czynnościach cywilnoprawnych.

Zarówno Wójt Gminy jak i Rada Gminy rozpoczęły swoją działalność w obecnej kadencji 18 listopada 2002 roku, czyli w przededniu formalnego wstąpienia Polski do struktury Unii Europejskiej. To właśnie na upływającą kadencję przypada skala promowania i pogłębiania wiedzy na temat integracji i świadczenia usług zgodnych z europejskimi standardami.

Jesteśmy gminą rolniczą, zatem przede wszystkim pragniemy służyć rolnikom, ale również naszej młodzieży i przedsiębiorcom, wszelką pomocą przy pozyskiwaniu środków z Unii. Był i jest to czas szczególnie dla polskiego rolnictwa i wsi, a także naszej gminy, dlatego aktywnie uczestniczyliśmy w organizowaniu różnorodnych spotkań i szkoleń, na których mieszkańcom przybliżono temat integracji z Unią Europejską. Zatrudnialiśmy stażystów i bezrobotnych na roboty publiczne, którzy pomagali miejscowym rolnikom w wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednio do gruntów rolnych. Gmina Janowiec Kościelny była jednostką, z której wpłynęła największa liczba wniosków i niemal od wszystkich użytkowników gruntów rolnych.

Wejście Polski do Unii Europejskiej stworzyło nowe możliwości na pozyskanie dotacji, a to wiązało się z dodatkowymi obciążeniami dla pracowników samorządowych. Ogłaszane programy unijne wymagają ogromnego zaangażowania i fachowej wiedzy. Wszyscy musieliśmy dostosować swoją wiedzę i warsztat pracy do ich wymogów.

Był to okres wyjątkowo trudny. Dziś nie jest łatwo, ale już mamy wypracowane wzorce i jesteśmy bogatsi o pewne doświadczenia. Jednak należy podkreślić, że każda złotówka pozyskana ze środków pozabudżetowych, to ogromny wysiłek i dodatkowe zadania dla jednostki samorządowej i organu wykonawczego.

Samorząd gminy systematycznie obciążony jest dodatkowymi zadaniami, często z zaskoczenia i przy środkach finansowych nieadekwatnych do kosztów realizacji.

W mijającej kadencji jako dodatkowe obowiązki należy wskazać przygotowanie i przeprowadzenie referendum unijnego, wyborów do parlamentu Europejskiego, wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu RP oraz wyboru Prezydenta RP.

Kolejne zadanie to pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, udzielana na podstawie ustawy o systemie oświaty, od stycznia 2004 roku. Ustawa nałożyła na gminę obowiązek przygotowania gminnego regulaminu udzielania pomocy materialnej i dysponowania środkami otrzymanymi na ten cel z budżetu państwa. Podstawą do udzielania pomocy edukacyjnej nie jest jedynie zła sytuacja materialna ucznia, ale przede wszystkim istnienie określonych potrzeb edukacyjnych. Niekorzystna sytuacja materialna rodziny umożliwia jedynie ubieganie się o pomoc edukacyjną.

Pomoc ta nie może zostać przeznaczona na wsparcie rodzin znajdujących się w ciężkiej sytuacji w ich codziennej egzystencji. To właśnie na gminie spoczywa obowiązek rozpoznania potrzeb edukacyjnych ucznia, jego sytuacji materialnej i rozdysponowania środków zgodnie z ustawą. Został stworzony nowy, systemowy model pomocy dla uczniów, ale scedowany do realizacji przez gminę.

W roku 2006 na mocy ustawy z 2005r stworzono nową formę aktywizacji bezrobotnych poprzez prace społecznie użyteczne. Oznaczają one prace wykonywane przez bezrobotnych, nie posiadających już prawa do zasiłku.

Do tych prac kieruje bezrobotnych starosta, a prace organizuje gmina za pomocą jednostek organizacyjnych, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. To właśnie gmina została zobowiązana do stworzenia bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania pracy oraz przestrzegania przepisów prawa pracy przy organizowanych pracach społecznie użytecznych, do uwzględnienia przy przydziale wieku bezrobotnego, stanu jego zdrowia oraz kwalifikacji, do zapoznania bezrobotnego z przepisami dotyczącymi bhp i częściowego pokrycia kosztów wynagradzania. Jest to kolejne zadanie absorbujące środki budżetu gminy i kadry pracownicze.

Należy też wspomnieć o dodatkowym zadaniu gminy, którym jest wypłata świadczeń rodzinnych. Jest to zadanie, które wcześniej realizowały inne jednostki, jak: ZUS, KRUS, Powiatowy Urząd Pracy i pracodawcy zatrudniający pracowników. Pierwsze wypłaty świadczeń dla części podmiotów przez gminę, zostały uruchomione w 2004 r.

Obecnie wypłata jest dla wszystkich grup, poza pracodawcami zatrudniającymi powyżej 20 pracowników. W chwili obecnej dla 410 rodzin. Zadanie to w imieniu Wójta realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.